

Ako sa permoníci učili hospodáriť s peniazmi

Po tom, čo sa Klimko a Barborka dostali k svojim prvým bankovkám, prišiel deň ich míňania. Ako si zaumienili, nasledujúce ráno sa opäť vybrali z podzemia do sveta ľudí a ich prvé kroky smerovali do Múzea mincí a medailí. Veľkou drevenou bránou vstúpili dnu, vyšli pár schodov a objavili usmievajúcu sa pani pri pokladnici.

Bola to teta Agátka, ktorá v múzeu pracuje ako sprievodkyňa a vie o peniazoch viac než ktokoľvek iný. Za vstup do múzea si od každého z nich vypýtala euro päťdesiat.

„Toľko však nemáme!“ posmutnela Barborka „Zarobili sme včera len túto päťku.“

Pani Agátka sa na permoníkov chápavo usmiala a vysvetlila im pravdu o peniazoch.

„Aj keď je päťdesiat vyššie číslo ako päť, centy majú hodnotu nižšiu ako celé eurá. Preto je päť eur viac ako jedno euro a päťdesiat centov.“

Zároveň ich zasmätla do pravidiel rozmieňania.

„Ak nemáte presnú sumu, ja vám rozdiel vydám,“ povedala a aby lepšie pochopili, čo je vlastne rozmieňanie a vydávanie, názorne im to ukázala. Zobrala si od Barborky 5-eurovku a vedľa nej vyložila na jednu kôpku z pokladnice jednu 2-eurovú mincu, dve 1-eurové a dve 50-centové.

„Vidíte, teraz mám na každej strane stola rovnakú sumu, päť eur tu a spolu na kôpke päť eur aj v minciach. Teraz si zoberiem od vás bankovku a dám vám mince. Vy mi z nich zaplatíte 1,50 € za vstup a zvyšné peniaze vám ostanú. Tomu hovoríme výdavok.“ Takto isto potom rozmenila aj Klimkovu bankovku. Permoníci si ešte párkrát vyskúšali rozmeniť peniaze a potom už prešli do samotného múzea.

Aj keď zvonku tak nevyzerá, Múzeum mincí a medailí má až 5 poschodí. Dozviete sa v ňom všetko o peniazoch z minulosti aj zo súčasnosti. Úplne dole, na 1. poschodí, nájdete dokonca banskú štôľňu. V nej sa naši kamaráti cítili ako doma. Zo stien bolo cítiť vlhkosť, na jednej strane bol dokonca na stene knecht, lano, po ktorom sa spúšťali do podzemia ich baníci. Keď permoníci porovnali každý kúsok podzemia so svojou baňou a uznali, že je všetko, ako má byť, zobrala ich Agátka na vyššie poschodia.

Klimka najviac zaujali rôzne obrázky na bankovkách na 4. poschodí, pre Barborku zas bolo najzaujímavejšie pozorovať triedičky a počítačky mincí. Obaja permoníci sa odmerali aj na špeciálnom cent-o-metri z jednocentových mincí.

Poslednou zastávkou bola mučiareň, ktorá v minulosti naháňala hrôzu každému, kto nemal čisté svedomie. V múzeu by vedeli permoníci stráviť pokojne celý deň. Čakala ich však práca v predajni a tešili sa aj na to, že si konečne niečo kúpia. Klimko mal úplne jasno v tom, po čom túži. Odkedy ho videl prvý raz, nevedel zabudnúť na cínového vojačika z predajne. Navyše stál presne 3,50 €, toľko ostalo Klimkovi vo vrecku.

„To nemôže byť náhoda!“ utvrdzoval sa v tom, že sa rozhodol správne.

„Klimko?? Ale keď si všetko minieš, nič ti už neostane. Čo keby si si vzal tohto lacnejšieho vojačika?“ presviedčala ho Barborka, ktorá si premyslela, že nie je rozumné minúť celé úspory. Ved' v tomto svete sa môže stať hocičo a takmer za všetko sa platí.

Klimko sa však už rozhodol. Odovzdal tete predavačke všetky svoje peniaze a ukryl si vojačika do vrecka nohavíc. Barborka sa tiež chcela potešiť. No kúpila si len náramok, ktorý stál 1 euro, a tak jej vo vrecku ostali štrngañ zvyšné mince.

Permoníci opäť zastúpili predavačku Janku v obchode. Kým sa vrátila, vytrávilo im a začal sa ozývať hlad. Rozhodli sa, že pôjdu vyskúšať reštauráciu. Videli, ako z nej chodia usmiati ľudia a hovoria, že sa dobre najedli. Chceli to skúsiť tiež. Za 5 eur, ktoré zarobili v obchode, dostal každý výbornú pizzu aj bublinkovú vodu. Také jedlo sa v podzemí veru nedá nájsť. Bolo to to najlepšie, čo doteraz jedli a pili. Voda ich štekľila v hrdlách a po pizze sa len tak zaprášilo. Po jedle sa spokojní vybrali krížom cez námestie, ktoré plánovali dnes preskúmať. So záujmom sledovali všetko, čo sa v uliciach dialo. Na jednej z budov si všimli niečo, čo doteraz uniklo ich pozornosti. Veľký nápis CUKRÁREŇ PERMONÍK dopĺňal obrázok škriatka, ktorý akoby im z oka vypadol.

„Ved' to sme my permoníci!“ tešili sa naši kamaráti. „Podme sa pozrieť do tej cukrárne, možno tam nájdeme ďalších permoníkov od nás z podzemia.“

Permoníkov v cukrárni nenašli. Objavili však niečo ešte lepšie. V cukrárni predávali zmrzlinu, a nie hocijakú. Permonícku zmrzlinu so zlatou posýpkou. Na takú dobrotu dostali obaja chuť.

Barborka vytiahla úspory a už aj objednávala jednu zmrzku pre seba. Klimko však smutne postával pri dverách a v ruke stískal svojho vojačika. Minul zaňho všetky peniaze a na zmrzlinu mu už neostalo.

„Tak to vidíš, Klimko, nemal si si ho kupovať. Došlo na moje slová!“ mudrovala Barborka a provokatívne oblizovala zmrzlinu z každej strany. Chcela ho trošku potrestať, lebo nedal na jej radu. Klimko nič nepovedal, no bolo vidno, že jej dal za pravdu a ľutoval, že si nejaké peniaze neodložil.

Barborka opäť siahla do vrečka sukničky a vybrala posledné svoje peniaze. Ved' aká by to bola kamarátka, keby ho nechala trápiť sa? Kúpila jednu zmrzlinu aj Klimkovi, ten celý zažiaril, poďakoval sa Barborke a zmrzlinu zjedol skoro na jeden hlt. Spoločne sa potom dohadovali, ako je najlepšie hospodáriť s peniazmi a čo urobia s ďalším zárobkom.

Ako sa tak dohadovali, celkom zabudli na čas. Medzitým sa začalo stmievať a v Kremnici sa rozsvietili pouličné lampy. Len cesta k štôlni permoníkov ostala tmavá. Klimko zobral Barborku za ruku a lesným chodníčkom sa ponáhľali späť domov. Večer pred spaním potom obaja porozprávali svojim mamám, aký je ten moderný svet zaujímavý a ako sa tešia, že doň opäť vojdú.

Nabudúce sa dozviete, ako sa Barborka s Klimkom vydali zdolať zlatý potok a ako sa naučili šetriť.